

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

Pr. 191/12.09.19
C.S.N.

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 06/1-5858 din 30.09. 2019
La nr. 191 din 12 septembrie 2019

Parlamentul Republicii Moldova

Prin prezenta, Vă remitem atașat Raportul de expertiză anticorupție la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative.

Anexă: *Raportul de expertiză anticorupție – 3 (trei) file.*

Director

Ruslan FLOCEA

Ex. Maia Gonta
Tel. (022) 257 376, E-mail: maia.gonta@cna.md

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
O.D.P. Nr.	1290
"Ora"	10 20 19
Ora	

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO19/6054 din 30.09.2019

la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (Legea nr.39/1994 despre statutul deputatului în Parlament; Legea nr.134/2008 cu privire la Serviciul de Protecție și Pază de Stat)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Parlamentul RM, iar autori nemijlociți sunt un grup de deputați în Parlament, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art.6-12 din Legea nr.100/2017 privind actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional "*etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*

- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."

Proiectul propus și nota informativă aferentă acestuia au fost plasate pe pagina web oficială a Parlamentului Republicii Moldova (www.parlament.md), la data de 12 septembrie 2019, fiind asigurat accesul părților interesate la proiectul prenotat pentru a putea prezenta sau expedia recomandări referitoare la proiect. În continuare, proiectul a fost remis spre efectuarea expertizei anticorupție la data de 17 septembrie 2019, fapt ce denotă că nu a fost asigurat termenul de 10 zile lucrătoare necesare pentru a recepționa și examina recomandările cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectului vizat. Așadar, din sinteza rigorilor legale evidențiate *supra* se rezumă că, în procesul de promovare a proiectului propus nu au fost respectate prevederile art.11 alin.(2²) și art.12 alin.(2) al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, care stabilesc exigențe referitoare la procesul de elaborare și de adoptare a deciziilor, pentru a asigura informarea în mod deschis și explicit a subiecților interesați.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei informative, proiectul este elaborat în scopul „excluderii de durată a serviciilor de protecție din partea statului a persoanelor care au deținut funcțiile de Președinte al Parlamentului și de Prim-ministru”.

Analizând normele elaborate, se constată că prin proiect se propun amendamente la Legea nr.39/1994 despre statutul deputatului în Parlament și Legea nr.134/2008 cu privire la Serviciul de Protecție și Pază de Stat, care au drept scop excluderea privilegiilor de care pot beneficia foștii Președinți de Parlament și Prim-miniștri, și anume, de asistență medicală și tratament balneoclimateric gratuit, de asigurare a securității în decursul unui an de zile, de utilizarea unui automobil în decursul unui an de zile, de înlesniri la plata serviciilor comunale și de pașaport diplomatic, întru excluderea cheltuielilor exorbitante alocate ca garanții de stat pentru foștii demnitari de stat.

Prin urmare, se constată că scopul declarat de către autor în nota informativă corespunde scopului real al proiectului.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Prin proiect se promovează interesul public de a optimiza gestionarea resurselor bugetare.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „nota informativă care cuprinde:

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;
- c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;
- d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;
- f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare”.

În nota informativă se stabilește necesitatea și temeiul elaborării proiectului, se prezintă argumentarea de rigoare și se analizează principalele prevederi cu evidențierea elementelor noi aduse în legislația națională, însă, fără a se respecta regulile de întocmire a notei informative conform modelului indicat în anexa nr.1 din Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative.

Astfel, întocmirea notei informative aferente proiectului precitat conform modelului stabilit în legea nominalizată *supra*, care să cuprindă o fundamentare argumentată referitoare la amendamentele propuse, va asigura integrarea organică a proiectului în cadrul normativ în vigoare, în condiții transparente și predictibile întru realizarea scopului propus în proiect.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „e) fundamentarea economico-financiară”.

Reieșind din argumentele prezentate în nota informativă, cât și din prevederile proiectului, se constată că implementarea acestuia nu presupune cheltuieli financiare din bugetul de stat. În acest sens, în nota informativă se menționează că: „Implementarea proiectului de lege nu necesită careva cheltuieli financiare, ba din contra: aceasta va contribui la eficientizarea utilizării banilor publici și crearea unor economii pentru bugetul de stat”.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative *”textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]*

- a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]
- c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]
- e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]
- f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]".

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte legislative sau normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

În conținutul proiectului se atestă norme referitoare la excluderea garanțiilor oferite ex-Președintelui Parlamentului și ex-Prim-ministrului în exercitarea mandatului, întru asigurarea egalității tuturor în fața legii și a autorităților publice, fără nici o deosebire bazată, în special pe ocupația nemijlocită.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Proiectul este o inițiativă legislativă a unui grup de deputați din Parlamentul Republicii Moldova care are drept scop operarea unor amendamente la Legea nr.39/1994 despre statutul deputatului în Parlament, Legea nr.134/2008 cu privire la Serviciul de Protecție și Pază de Stat, în vederea excluderii privilegiilor de care beneficiază ex-Președinții de Parlament și ex-Prim-miniștrii, și anume, de asistență medicală și tratament balneoclimateric gratuit, de asigurare a securității în decursul unui an de zile, de utilizarea unui automobil în decursul unui an de zile, de înlesniri la plata serviciilor comunale și de pașaport diplomatic, întru excluderea cheltuielilor exorbitante alocate ca garanții de stat pentru foștii demnitari de stat.

Proiectul respectă parțial rigorile de transparență stabilite de Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, autorul nu a asigurat informarea publicului referitor la inițierea elaborării prezentului proiect de decizie, precum și faptul că nu a respectat termenul de 10 zile lucrătoare pentru prezentarea recomandărilor pe marginea proiectului. De asemenea, menționăm că nota informativă necesită a fi completată conform exigențelor art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative.

Astfel, deși în conținutul proiectului nu s-au identificat factori de risc care pot genera apariția riscurilor de corupție, fiind reglementate aspecte de interes public, și anume, de a optimiza gestionarea resurselor bugetare și de a asigura realizarea protecției sociale în mod egal, atestă

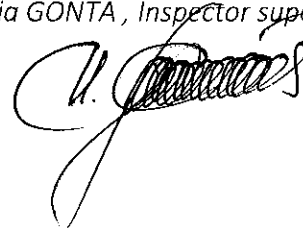

necesitatea întocmirii notei informative în conformitate cu exigențele Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, fapt care va garanta promovarea proiectului propus în mod transparent și coerent cu cadrul normativ.

30.09.2019

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:

Maia GONTA, Inspector superior

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'M. GONTA', written in a cursive style.

